

prima instanță: O. Melniciuc
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, V. Clima

dosarul nr. 3ra-1160/17

ÎNCHEIERE

1 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău – Gaz”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sarchis Zacarean împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” din alte motive, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii

constată:

La 16 februarie 2016, Sarchis Zacarean a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 17 noiembrie 2015 de către reprezentanții furnizorului de gaze naturale SA „Moldovagaz” a fost întocmit actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în privința lui ca consumator final, iar în baza acestui act a fost emisă decizia nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, prin care s-a efectuat calculul consumului de gaze naturale prin metoda sistemului pașal pentru perioada de 12 luni.

Indică că concluziile expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care pârâțul le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Notează că la 17 noiembrie 2015, în urma verificării locului de consum din mun. Chişinău, str. V. Cupcea, 10 s-a constatat că sigiliul nr. 0807201, demontat de la joncțiunea echipamentului de măsurare tip BK-4T, nr. 058800 cu rețea de gaze naturale, este contrafăcută.

Menționează că la locul de consum din mun. Chişinău, str. V. Cupcea, 10 dispune de utilaj de gaz (cazanul), folosit doar cu scopul încălzirii încăperii pe perioada rece a anului, fapt confirmat atât la pct. 4 din actul de demontare a echipamentului de măsurare din 17 noiembrie 2015, cât și la pct. 2 lit b) din actul de constatare a gradului de pregătire tehnică pentru funcționare sezonieră/permanentă a sistemului de gaze, ambele întocmite de către SRL „Chişinău-Gaz”.

Respectiv, potrivit anexei nr. 4 la Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale sus indicat stabilește numărul orelor de utilizare pentru determinarea consumului de gaze naturale după sistemul paușal.

Astfel, în corespundere cu dispozițiile lit. a) din anexa menționată, pentru consumatorii casnici care dispun de cazan de încălzire în lipsa boilerului, numărul diurn al orelor de utilizare se va calcula numai pentru perioada de încălzire.

Indică că la calcularea consumului de gaze naturale conform sistemului paușal urma a fi aplicat primul aliniat din art. 151 al hotărârii citate și anume, luarea în considerație a perioadei de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare și până la data depistării, dar nu mai mare de 3 luni.

Totodată, consideră că la efectuarea calculului urma a fi aplicat tariful în vigoare nu la momentul depistării încălcării, ci tariful existent pe toată perioada anului, luându- se în calcul prevederile Hotărârii ANRE nr.154 din 18 iulie 2015 privind tarifele la gazele naturale.

Remarcă că decizia nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, prin care s-a efectuat calculul consumului de gaze naturale, prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni contravine prevederilor legale aplicabile în vigoare.

Susține că nu este clară modalitatea de calcul al consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal utilizată de către reprezentanții pârâtului, care au decis efectuarea calculului pentru o perioadă de 12 luni, atâta timp cât legislația în vigoare prevede calcularea numărului diurn al orelor de utilizare numai pentru perioada de încălzire pentru consumatorii ce dispun de cazan de încălzire în lipsa boilerului.

Remarcă că în chitanța din 2 decembrie 2015 expediată de către pârât, este indicat prețul de 6221 lei pentru m³ de gaze naturale, întrucât potrivit dispozițiilor anexei la Hotărârea ANRE nr. 244/2015 din 13 noiembrie 2015 privind tarifele la gazele naturale, prețul indicat reprezintă tariful final la gazele naturale furnizate consumatorilor casnici pentru volumul ce depășește 30 m³ lunar la un apartament (casă).

Mai indică că la 23 decembrie 2015 s-a adresat către pârât cu cererea prealabilă, solicitând anularea deciziei nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind

încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și a chitanței din 2 decembrie 2015, ca ilegale, iar pârâtul, prin răspunsul din 25 ianuarie 2016, a respins-o ca neîntemeiată.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 53 din Constituția RM, art. 14 Cod civil, art. 5, 12, 174, 175, CPC, art. 1, 3, 6, 14 – 17, 19, 21 alin. (1) lit. b), 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, art. 77, 126, 151, din Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Redulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, Hotărârea ANRE nr. 244/2015 din 13 noiembrie 2015 privind tarifele de gaze naturale.

Solicită admiterea acțiunii, anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și chitanța din 2 decembrie 2015.

Prin încheierea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 18 aprilie 2016, a fost introdus în proces SRL „Chișinău Gaz” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 3 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă.

A fost anulată decizia nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și chitanța din 2 decembrie 2015, eliberată pe numele plătitorului Sarchis Zacarean, emise de SA” Moldovagaz” ca ilegale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de SA „Moldovagaz” din alte motive, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost anulată decizia nr. 133 din 19 noiembrie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și chitanța din 2 decembrie 2015 eliberată pe numele plătitorului Sarchis Zacarean în sumă de 83406,03 lei emise de SA „Moldovagaz”.

La 1 august 2017, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate.

Susține că instanțele ierarhic inferioare au apreciat și aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele prezentate la materialele cauzei.

Invocând prevederile art. 431 alin. (2) CPC, susține că instanța de apel a invocat în decizie prevederile Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 415 din 25 mai 2011, acordând o interpretare eronată.

Explică în acest sens că, invocând prevederile pct. 123 din Regulament instanța de apel nu a intrat în esența litigiului și nu a făcut diferența dintre sigiliile aplicate la echipamentul de măsură și asupra sigiliului care prin raportul „Cexin” s-a constatat că a fost supus reînălțării, aplicând considerații și opinii fără fundament factual și care să corespundă realității.

Susține că interpretarea instanțelor de judecată privind încălcarea procedurii de prezentare a echipamentului de măsurare și că constatarea tehnico-științifică a avut loc fără prezența consumatorului sunt absolut eronate și vădit ilegale în contextul în care probele prezentate și administrate la dosar demonstrează contrariul.

Mai indică că în urma efectuării constatării tehnico-științifice, de către Centrul de Expertiză independentă „Cexin” nr. 715 din 12 noiembrie 2015, suspjecțiile operatorului de rețea au fost confirmate prin faptul că a avut loc contrafacerea sigiliului de la joctiunea echipamentului de măsurare, acesta fiind supus înlăturării, iar ulterior reinstalării. Pe partea interioară a corpului persistă multiple urme de acțiune mecanică formate în rezultatul înlăturării rotorului, în interiorul mecanismului de calcul sunt urme de acțiune mecanică de un obiect străin sub formă de zgârieturi, pe când, potrivit pct. 78 lit. j), 114 din Regulament, se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de masurare, inclusiv în funcționarea lui și asupra sigiliilor aplicate constituie o încălcare a clauzelor contractuale, argument neapreciat de instanța de fond și de apel.

Remarcă că nu este de accord cu concluzia instanței precum că greșit s-a aplicat tariful Hotărârii ANRE nr. 44 /2015 din 13 noiembrie 2015 or, pevederile pct. 151 din Regulament indică că în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze prejudiciul cauzat acestuia conform sistemului paușal, iar potrivit Legii cu privire la gazele naturale prin sistem paușal se înțelege metoda de determinare prin calcul a volumului de gaze naturale consumate.

Respectiv, în urma încălcărilor clauzelor contractuale consumatorul cauzează furnizorului un prejudiciu estimat în volum (m^3) de gaze naturale, însă în context a recuperării prejudiciului cauzat volumul de gaze se estimează în lei conform tarifelor aprobate pentru $1000 m^3$, fiind emisă factură în acest sens.

Indică că factura din 2 decembrie 2015 a fost emisă ca urmare a calculării prejudiciului cauzat furnizorului conform metodei sistemului paușal.

Mai indică că la momentul emiterii facturii erau în vigoare tariferile la gazele naturale reglementate de Hotărârea ANRE nr. 44/2015 din 13 noiembrie 2015.

Astfel, concluziile instanțelor precum că urma a fi aplicat tariful anterior este eronat, ori în acest caz survine ultraactivitatea legii civile vechi.

Prin urmare, de către instanțele ierarhic inferioare au fost admise încălcări în privința legii aplicabile, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

La fel, de către instanța de apel au fost apreciate în mod selectiv probele anexate la materialele cauzei, examinând în mod superficial probele anexate la materialele cauzei.

Consideră că instanța de apel în mod vădit a admis interpretarea eronată a legii ce a dus la aplicarea eronată a dreptului material.

Menționează că instanța de apel a emis o decizie prin care a admis apelul pe alte motive, însă care sunt acestea motive nu este clar, în condițiile în care în motivarea deciziei s-au respins toate argumentele invocate în apel.

La 2 august 2017, SRL „Chișinău – Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a invocat aceleași argumente ca și în cererea de recurs depusă de SA „Moldovagaz”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 mai 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 142) careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-Gaz” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural

de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-Gaz” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-Gaz” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău – Gaz” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță